

[2010] 14 (ADDL.) S.C.R. 1009

ఎం. సుధాకర్

వర్రెస్

వి. మనోహరన్ & ఇతరులు.

(క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.10319/2010)

డిసెంబర్ 7, 2010

[హార్జిత్ సింగ్ బేడి మరియు చంద్రమాళి కె ఆర్. ప్రసాద్, న్యాయమూర్తులు]

ట్రస్టులు:

ట్రస్ట్ అధ్యక్షుడిని 10 సంవత్సరాల పాటు ఏ పదవిని చేపట్టకుండా నిషేధిస్తూ జనరల్ బాడీ తీర్మానం – నిర్ణయం: కొన్ని కారణాల వల్ల, అందులో సూచించిన విధానానికి అనుగుణంగా సభ్యత్వం నుండి తొలగించడానికి మాత్రమే ఉప-చట్టాలు అందిస్తాయి; అవి నిర్దిష్ట కాలానికి ఏ సభ్యుడిని పదవిని చేపట్టకుండా నిషేధించడానికి వీలు కల్పించవు – తొలగించే అధికారంలో ట్రస్ట్ యొక్క పదవిని కలిగి ఉండకుండా సభ్యుడిని నిషేధించే అధికారం ఉండదు – తీర్మానాన్ని రద్దు చేయడంలో హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి పొరపాటు చేయలేదు.

భారత రాజ్యాంగం, 1950:

ఆర్టికల్ 226 – రిట్ పిటిషన్ – ఉపశమనాన్ని రూపొందించడానికి హైకోర్టు అధికారం – రిట్ పిటిషనర్ పది సంవత్సరాల పాటు ట్రస్ట్ యొక్క ఏ పదవిని చేపట్టకుండా నిషేధించబడిన తీర్మానాన్ని నమోదు చేయకుండా ప్రతివాదులను నిరోధించాలని రిట్ పిటిషన్ లో ప్రార్థన – రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయడానికి ముందే తీర్మానం నమోదు చేయబడింది – సింగిల్ జడ్జి, రిట్ పిటిషన్ ను పనికిరానిదిగా పేర్కొంటూ, తీర్మానాన్ని చట్టవిరుద్ధమని, రిట్ పిటిషనర్ కు సభ్యుడిగా కొనసాగడానికి అర్హత ఉందని పేర్కొన్నారు – నిర్ణయం: అధిక అధికార రిట్లను జారీ చేసే అధికారం ఉన్న న్యాయస్థానానికి ఉపశమనాన్ని రూపొందించే అధికారం ఎల్లప్పుడూ అందుబాటులో ఉంటుంది – ప్రస్తుత కేసులో, తీర్మానం మరింత కాలం పాటు పనిచేయాల్సి ఉంది, అందువల్ల, రిట్ పిటిషనర్ క్లెయిమ్ చేసిన

ఉపశమనం పనికిరానిదిగా చెప్పలేము మరియు ఉపశమనాన్ని రూపొందించడంలో సింగిల్ జడ్జి నిర్ణయం సరైనది.

ఆర్టికల్ 226 - రిట్ పిటిషన్ - దాఖలు చేయడంలో జాప్యం - నిర్ణయం: ఆలస్యం మరియు జాప్యాల న్యాయస్థానం యొక్క అధికార పరిధిని అడ్డుకోవు - ఇది విచక్షణకు సంబంధించిన విషయం, అధికార పరిధి కాదు - హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి సంబంధిత వాస్తవాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, ఆలస్యం మరియు జాప్యాల కారణంగా రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయడానికి నిరాకరించింది.

ఒక బ్రస్ట్ అధ్యక్షుడిగా ఉన్న అప్పీలుదారుడు, జనరల్ బాడీ ఆమోదించిన 7.1.2007 నాటి తీర్మానం ద్వారా, బ్రస్ట్ లో ఏ పదవినీ 10 సంవత్సరాల పాటు నిర్వహించడాన్ని నిషేధించారు, ప్రతివాదులు ఈ తీర్మానాన్ని నమోదు చేయకుండా నిరోధించాలనే అభ్యర్థనతో హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఏదేమైనా, రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయడానికి ముందు తీర్మానం నమోదు చేయబడినందున, అభ్యర్థన పనికిరానిదిగా మారినది సింగిల్ జడ్జి గమనించారు, అయితే రిట్ పిటిషన్ ను 10 సంవత్సరాల కాలానికి నిషేధించడం స్పష్టంగా చట్టవిరుద్ధమని మరియు తీర్మానానికి ఎటువంటి చట్టపరమైన అనుమతి ఉండదని మరియు రిట్ పిటిషన్ బ్రస్ట్ సభ్యుడిగా కొనసాగుతారని పేర్కొన్నారు. ప్రతివాదులు చేసిన అప్పీల్ పై, హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ రిట్ పిటిషన్ ను, ఇతర విషయాలతో పాటు, ఆలస్యం కారణంగా కొట్టివేసింది మరియు సింగిల్ జడ్జి రిట్ పిటిషన్ ను పనికిరానిదిగా భావించి ఉపశమనాన్ని రూపొందించరాదని కూడా పేర్కొంది. బాధతో, రిట్ పిటిషన్ ప్రస్తుత అప్పీల్ దాఖలు చేశారు.

అప్పీల్ ను అనుమతించిన కోర్టు

నిర్ణయం: హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులను పక్కన పెట్టడంలో తప్పు చేసింది. బ్రస్ట్ ను నిర్వహించే ఉప-చట్టాలు, బ్రస్ట్ యొక్క ఏ సభ్యుడిని నిర్దిష్ట కాలానికి పదవినీ నిర్వహించకుండా నిషేధించడానికి వీలు కల్పించవు. ఒక సభ్యుడు బ్రస్టుకు ప్రతికూలమైన కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతున్నట్లు తేలితే అందులో సూచించిన విధానానికి అనుగుణంగా సభ్యత్వాన్ని తొలగించడానికి ఉప-చట్టాలు అందిస్తాయి. సభ్యుడిని తొలగించే అధికారంలో సభ్యుడిని బ్రస్ట్ పదవినీ చేపట్టకుండా నిషేధించే అధికారం ఉండదు. పెద్ద సంఖ్యలో సభ్యులను తొలగించడంలో అప్పీలుదారు చర్య మరియు ఆర్థిక అక్రమాలు అప్పీలుదారుని 10 సంవత్సరాల పాటు పదవిలో ఉండకుండా నిషేధించే తీర్మానాన్ని ఆమోదించడానికి జనరల్ బాడీకి అధికారం ఉండదు, ఎందుకంటే ఉప-చట్టాల ద్వారా అలాంటి అధికారం ఇవ్వబడలేదు. తీర్మానాన్ని రద్దు చేయడంలో

సింగిల్ జడ్జి పొరపాటు చేయలేదు. ఇంకా, ఆలస్యం/అలక్షం కోర్టు అధికార పరిధిని అడ్డుకోవు; ఇది విచక్షణకు సంబంధించిన విషయం, అధికార పరిధికి సంబంధించినది కాదు. సింగిల్ జడ్జి సంబంధిత వాస్తవాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని, ఆలస్యం మరియు అలక్షం ఆధారంగా రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయడానికి నిరాకరించారు. [పేరా 9-10][1016-జి-హెచ్; 1017-ఎ-బి-డి; 1018-ఎ-బి]

హర్యానా రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు వర్సెస్ కృష్ణ రైస్ మిల్స్ (1981) 4 ఎస్ సి సి 148 - ప్రత్యేకించబడింది.

2.1 ఉపశమనాన్ని రూపొందించే అధికారం ఎల్లప్పుడూ ఉన్నత అధికార రిట్లను జారీ చేసే అధికారాన్ని కలిగి ఉన్న కోర్టుకు అందుబాటులో ఉంటుంది. పూర్తి న్యాయం చేయడానికి, ఇది కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను బట్టి ఉపశమనాన్ని రూపొందించగలదు. ఇచ్చిన కేసు వాస్తవాలలో, ఒక రిట్ పిటిషనర్ అతను క్లెయిమ్ చేసిన నిర్దిష్ట ఉపశమనానికి అర్హత కలిగి ఉండకపోవచ్చు, కానీ ఇది రిట్ కోర్టుకు అతను అర్హత ఉన్న ఇతర ఉపశమనాన్ని మంజూరు చేయడాన్ని అడ్డుకోదు.[పేరా 9][1017-సి-డి]

2.2 విస్తృతంగా చెప్పాలంటే, పిటిషనర్ కోరిన ఉపశమనం ఇప్పటికే మంజూరు చేయబడినప్పుడు లేదా కొన్ని సంఘటనల కారణంగా, రిట్ పిటిషన్ లో ఉన్న సమస్యను నిర్ణయించాల్సిన అవసరం లేనప్పుడు రిట్ పిటిషన్ పనికిరానిదిగా పరిగణించబడుతుంది. ప్రస్తుత కేసులో, రిట్ పిటిషన్ విచారణ జరిగినప్పుడు పాలక మండలి యొక్క తీర్మానం ఇంకా అమలులో ఉంది మరియు వాస్తవానికి, మరింత కాలం పాటు పనిచేయాల్సి ఉంది. అందువల్ల, అప్పీలుదారు పేర్కొన్న ఉపశమనం నిషేధమైందని చెప్పలేము. ఈ విషయం యొక్క ఏ కోణంలోనైనా, ఉత్తర్వు యొక్క ప్రభావం కొనసాగినందున, సింగిల్ జడ్జి ఉపశమనాన్ని రూపొందించడంలో నిర్ణయం సరైనది. హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ యొక్క వివాదాస్పద ఉత్తర్వు పక్కన పెట్టబడింది మరియు సింగిల్ జడ్జి యొక్క ఉత్తర్వు పునరుద్ధరించబడింది. [పేరా 10, 13][1017-ఎఫ్-హెచ్; 1018-ఎ-ఎఫ్-హెచ్]

కేసు చట్టం సూచన:

(1981) 4 ఎస్ సి సి 148

ప్రత్యేకమైనది

పేరా 7

సివిల్ అప్పీల్ తీర్పు: సివిల్ అప్పీల్ నెం.10319/2010.

మద్రాసు హైకోర్టు మధురై బెంచ్ వద్ద డబ్ల్యూ.ఎ(ఎండి) నెం.366/2009లో 30.07.2009 నాడు ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి.

పి.ఎస్. పట్నాలియా, ప్రశాంత్ పి., ఉమా శంకర్, అమన్ ప్రీత్ సింగ్ మరియు కె.వి. భారతి ఉపాధ్యాయ, అప్పీలుదారుల తరపున.

సోలీ జె. సోరాబ్జీ మరియు జి.ఆర్. స్వామినాథన్, జి. బాలాజీ, మహాలక్ష్మి పావని, పార్థసారథి (మహాలక్ష్మి బాలాజీ & కంపెనీ కోసం) ఆర్. నెడుమారన్ మరియు విమల్ దూబే, ప్రతివాదుల తరపున ఉన్నారు.

న్యాయస్థానం యొక్క తీర్పు వెలువరించినవారు

చంద్రమౌళి కేఆర్. ప్రసాద్, న్యాయమూర్తి. 1. పిటిషనర్ అరుప్పుకొట్టై నడర్కల్ ఉరవిన్నురై పోతు అబిరుతి బ్రస్ట్ సభ్యుడిగా ఉంటారు మరియు రెండు పర్యాయాలు అంటే 2003-2006 మరియు 2006-2009. జనవరి 7, 2007 నాటి జనరల్ బాడీ తీర్మానం ద్వారా అరుప్పుకొట్టై నడర్కల్ ఉరవిన్నురై పోతు అబిరుతి బ్రస్ట్ (ఇకపై దీనిని 'బ్రస్ట్' అని పిలుస్తారు) లో ఏ పదవిని చేపట్టకుండా 10 సంవత్సరాల కాలానికి నిషేధించారు. పైన పేర్కొన్న తీర్మానాన్ని రిజిస్ట్రేషన్ కోసం ప్రభుత్వ రెవెన్యూ, రిజిస్ట్రేషన్ శాఖ కార్యదర్శికి పంపారు. అదే పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్ (ఎండి) నెం.3414/2009 మద్రాసు హైకోర్టు మధురై బెంచ్ ముందు, ఇతర విషయాలతో పాటు, ప్రతివాదిని నమోదు చేయకుండా నిరోధించమని అభ్యర్థిస్తూ దాఖలు చేశారు. తమిళనాడు సొసైటీస్ రిజిస్ట్రేషన్ యాక్ట్, 1975 లోని నిబంధనల ప్రకారం బ్రస్ట్ వ్యవహారాలపై విచారణ జరపాలని రిట్ పిటిషన్ లో మూడవ ప్రతివాదికి ఆదేశించాలని పిటిషనర్ రిట్ పిటిషన్ (ఎండి) నెం.3657/2009ను దాఖలు చేశారు. పిటిషనర్ డబ్ల్యూ.పి (ఎండి నెం.4269/2009 ను కలిగి ఉన్న మరొక రిట్ అప్లికేషన్ ను మూడవ ప్రతివాదికి డిసెంబర్ 22, 2008 నాటి తన ప్రాతినిధ్యాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని ఆదేశించారు. పైన పేర్కొన్న 5 మే, 2008 మరియు 28 సెప్టెంబర్, 2008 నాటి ప్రాతినిధ్యాలలో పిటిషనర్ 7 జనవరి, 2007 న జనరల్ బాడీ ఆమోదించిన తీర్మానాన్ని మరియు తీర్మానాన్ని ఆమోదించడానికి రిట్ పిటిషన్ లోని ప్రతివాది సంఖ్య 6 మరియు 7 యొక్క అధికారాన్ని కూడా ప్రశ్నించారు. 2008 డిసెంబర్ 22 నాటి ప్రాతినిధ్యంలో, పిటిషనర్ పాలక మండలి యొక్క చెల్లుబాటును ప్రశ్నించారు.

2. అన్ని రిట్ పిటిషన్లను కలిపి విచారించారు మరియు జనవరి 7, 2007 నాటి తీర్మానం యొక్క చెల్లుబాటును ప్రశ్నించినప్పుడు, పిటిషనర్ 10 సంవత్సరాల పాటు బ్రష్టులో ఏ పదవిని కలిగి ఉండకుండా నిషేధించారు, బ్రష్టు ఉప-చట్టాల ద్వారా నిర్వహించబడుతుందని మరియు ఇది ఏ వ్యక్తిని అయినా నిర్ణీత కాలానికి ఏ పదవిని కలిగి ఉండకుండా నిషేధించడానికి జనరల్ బాడీ లేదా పాలక మండలికి అధికారం ఇస్తుందని సింగిల్ జడ్జి ముందు వాదించారు. ఇంతకు ముందు గమనించినట్లుగా, ప్రతివాదులు జనవరి 7, 2007 నాటి తీర్మానాన్ని నమోదు చేయకుండా నిరోధించాలని పిటిషనర్ అభ్యర్థించారు, అయితే రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయడానికి ముందే అదే డిసెంబర్ 5, 2008న నమోదు చేయబడింది. తదనుగుణంగా, సింగిల్ జడ్జి అభిప్రాయం ప్రకారం, ఈ అభ్యర్థన పనికిరానిదిగా మారిందని, అయితే ఇది పిటిషనర్ కోరిన ఉపశమనాన్ని రూపొందించడానికి ముందుకు సాగిందని, 2007 జనవరి 7 నాటి తీర్మానం "పిటిషనర్ ను 10 సంవత్సరాల కాలానికి నిషేధించడం స్పష్టంగా చట్టవిరుద్ధం, 2008 డిసెంబర్ 5 న తీర్మానం దాఖలు చేయబడిందనే వాస్తవం ఎటువంటి చట్టపరమైన అనుమతిని కలిగి ఉండదు మరియు పిటిషనర్ బ్రష్టు సభ్యుడిగా కొనసాగుతారు" అని పేర్కొంది. పైన పేర్కొన్న ఉపశమనాన్ని మంజూరు చేస్తున్నప్పుడు, ఏ వ్యక్తిని ఏ పదవిని చేపట్టకుండా నిషేధించడానికి బ్రష్టు యొక్క ఉప-చట్టాలలో ఎటువంటి నిబంధన లేదని సింగిల్ జడ్జి కనుగొన్నారు. ఈ విషయంలో సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన తీర్పులో సంబంధిత భాగం ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"పైన పేర్కొన్నట్లుగా, ఏ వ్యక్తిని ఏ పదవిని చేపట్టకుండా నిరోధించడానికి జనరల్ బాడీ లేదా పాలక మండలికి వీలు కల్పించే బ్రష్టు యొక్క ఉప చట్టాలలో ఎటువంటి నిబంధన లేదు. అందువల్ల, ఏ వ్యక్తి అయినా ఏ పదవిని కలిగి ఉండటాన్ని నిషేధించే బ్రష్టు యొక్క అధికారం గురించి ఉప-చట్టాలు మౌనంగా ఉన్నప్పుడు, పిటిషనర్ ను 10 సంవత్సరాల పాటు ఏ పదవిని కలిగి ఉండటాన్ని నిషేధిస్తూ 07.01.2007 న ఆమోదించిన తీర్మానం స్పష్టంగా చట్టవిరుద్ధం మరియు అందువల్ల, తీర్మానం జిల్లా రిజిస్ట్రార్ చేత నమోదు చేయబడినప్పటికీ, తీర్మానానికి చట్టపరమైన అనుమతి లేదు మరియు ఇది చట్టబద్ధమైనది కాదు.

3. రిట్ పిటిషన్ లో అదే ప్రతివాది నెం.4 నుండి 7 వరకు రిట్ అప్పీల్ నెం.366/2009 కు ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. పిటిషనర్ 5 మే, 2008 న రిజిస్ట్రార్ కు ప్రాతినిధ్యం వహించినట్లు కనుగొన్న సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులను హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ పక్కన పెట్టింది, అంటే తీర్మానం తేదీ నుండి 16

నెలల తరువాత అంటే 2007 జనవరి 7న హైకోర్టు లేదా సివిల్ కోర్టును ఆశ్రయించక, తీర్మానం చేసిన 27 నెలల తర్వాత 2009 ఏప్రిల్ లో దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయడానికి అర్హమైనది. రిట్ పిటిషన్ ను పనికిరానిదిగా పేర్కొన్న సింగిల్ జడ్జి ఉప-చట్టాలకు విరుద్ధంగా తీర్మానాన్ని పక్కనపెట్టి ఉపశమనాన్ని రూపొందించరాదని డివిజన్ బెంచ్ అభిప్రాయపడింది. ఈ సమస్యను రిట్ పిటిషన్ లో నిర్ణయించరాదని, పిటిషనర్ ను సివిల్ దావాకు తరలించి ఉండాల్సిందని కూడా ఇది అభిప్రాయపడింది. ఈ విషయంలో డివిజన్ బెంచ్ యొక్క పరిశీలన ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"కానీ దురదృష్టవశాత్తు, పిటిషనర్ ఈ తీర్మానం చేసిన 16 నెలల తర్వాత రిజిస్ట్రార్ కు వినతి సమర్పించారు. మొదటి ప్రతిపాదన తేదీ 05.05.2008 ఉంది. చెప్పిన ప్రతిపాదన తరువాత కూడా, మొదటి ప్రతివాది ఈ కోర్టుకు రాలేదు లేదా సివిల్ కోర్టుకు వెళ్ళలేదు. ఫారం No.VIIను నమోదు చేయకుండా జిల్లా రిజిస్ట్రార్ ను నిరోధించాలని కోరుతూ రిట్ పిటిషన్ ను దాఖలు చేయడానికి అతను ఏప్రిల్ 2009 వరకు వేచి ఉన్నాడు. జిల్లా రిజిస్ట్రార్ తీర్మానాన్ని నమోదు చేయకుండా నిరోధించాలని కోరుతూ మొదటి ప్రతివాది 2009 ఏప్రిల్ లో రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేసిన సమయంలో, దాదాపు 27 నెలల పూర్తి కాలం గడిచింది. ఈ 27 నెలల కాలంలో, మొదటి ప్రతివాది నిద్రలోకి వెళ్లి తీర్మానాన్ని సవాలు చేస్తూ ఈ కోర్టుకు రాలేదు. అందువల్ల, వాస్తవానికి తన ముందుకు రాని ప్రశ్నకు తీర్పు ఇవ్వడంలో న్యాయమూర్తి నిర్ణయం సరైనది కాదని మేము భావిస్తున్నాము. తీర్మానాన్ని నమోదు చేయవద్దని మొదటి ప్రతివాది చేసిన ప్రార్థన ఆమోదించబడుతుందా అనేది సందేహాస్పదంగా ఉన్నప్పుడు, సుమారు 27 నెలల ప్రవాహాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, మొదటి ప్రతివాది ఉప-చట్టాలకు విరుద్ధంగా తీర్మానాన్ని పక్కన పెట్టే ఉపశమనానికి అర్హులు కాదు.

4. పిటిషనర్ ఈ పిటిషన్ లో పైన పేర్కొన్న ఉత్తర్వులను సవాలు చేశారు.

5. అనుమతి మంజూరు చేయబడింది.

6. అప్పీలుదారుడి తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ పి.ఎస్.పట్నాలియా, అప్పీలుదారుడు ఆలస్యంగా హైకోర్టును ఆశ్రయించాడనే కారణంతో హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులను పక్కన పెట్టకూడదని సమర్పించారు. జనవరి 7, 2007 నాటి తీర్మానం అప్పీలుదారుని 10 సంవత్సరాల కాలానికి ట్రస్ట్ యొక్క ఏ పదవిని కలిగి ఉండటాన్ని నిషేధించిందని, అందువల్ల, రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేసిన రోజున ప్రతికూల ప్రభావాన్ని చూపిందని, నేటికీ

కొనసాగుతోందని ఆయన ఎత్తి చూపారు. తీర్మానాన్ని నమోదు చేసే అధికారాన్ని నిరోధించాలని అప్పీలుదారు రిట్ పిటిషన్ ను దాఖలు చేశారని, తీర్మానం ఇప్పటికే నమోదు చేయబడిందనే వాస్తవాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని, సింగిల్ జడ్జి ఉపశమనాన్ని రూపొందించారని, ఇది ప్రత్యేకమైన రిట్లను జారీ చేసే అధికారం ఉన్న కోర్టులు ఎల్లప్పుడూ కలిగి ఉంటాయని ఆయన సమర్పించారు. సింగిల్ జడ్జి అభిప్రాయం ప్రకారం తీర్మానం నమోదు రిట్ పిటిషన్ ను పనికిరానిదిగా చేసిందని, తీర్మానం యొక్క ప్రభావం 10 సంవత్సరాల పాటు కొనసాగుతుందనే వాస్తవం నేపథ్యంలో ఇది ఉపశమనాన్ని రూపొందించినది, అప్పీల్ లో జోక్యం చేసుకోకూడదని ఆయన సమర్పించారు.

7. ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది సోలీ జె. సోరాబ్జీ, అయితే, ఒకసారి సింగిల్ జడ్జి రిట్ పిటిషన్ ను పనికిరానిదిగా పేర్కొన్న తర్వాత, అది కేసు యొక్క యోగ్యతలోకి వెళ్లి తీర్మానాన్ని చెడ్డదిగా పేర్కొనకూడదని సమర్పించారు. రిట్ పిటిషన్ ను దాఖలు చేయడంలో మితిమీరిన ఆలస్యం కూడా అప్పీలుదారుకు ఉపశమనం మంజూరు చేయబడ్డారని, అందువల్ల డివిజన్ బెంచ్ ఆ ఉత్తర్వును పక్కనపెట్టిందని ఆయన ఎత్తి చూపారు. హర్యానా రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు వర్సెస్ కృష్ణ రైస్ మిల్స్, (1981) 4 ఎస్.సి.సి 148 కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన నిర్ణయంపై ఆధారం ఉంచబడింది, దీనిలో ఈ క్రింది విధంగా తీర్పు ఇవ్వబడింది:

“హైకోర్టు ఆ హామీని గమనించింది మరియు దానిపై రిట్ పిటిషన్ నిష్ఫలంగా మారుతుందని అభిప్రాయపడింది. కానీ హైకోర్టు అక్కడితో ఆగలేదు. పైన పేర్కొన్న లావాదేవీలు హర్యానా సాధారణ అమ్మకపు పన్ను ప్రయోజనం కోసం అమ్మకంగా ఉన్నాయా అనే ప్రశ్నను మరియు సెంట్రల్ సేల్స్ టాక్స్ యాక్ట్ ను పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి ఇది ముందుకు సాగింది. హైకోర్టు. అందువల్ల ఈ అప్పీల్ దాఖలు చేయబడింది.

పక్షాల తరపు న్యాయవాది వాదనలు విన్న తరువాత, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సూచనలను ఉపసంహరించుకుంటుందని, అందువల్ల రిట్ పిటిషన్ పనికిరానిదిగా మారినది పేర్కొంటూ హామీని నమోదు చేయడానికి మించి హైకోర్టు ముందుకు సాగకూడదని మాకు అనిపిస్తుంది. మా అభిప్రాయం ప్రకారం, హైకోర్టు పరిశీలనకు ఎటువంటి ప్రశ్న తలెత్తలేదు.”

8. ఆర్థిక అక్రమాలకు సంబంధించిన తీవ్రమైన ఆరోపణల కారణంగా మరియు ట్రస్ట్ యొక్క 526 మంది సభ్యులను బ్లాక్ నుండి తొలగించడం వల్ల అప్పీలుదారుని ట్రస్ట్ యొక్క ఏ పదవిని కలిగి

ఉండకుండా 10 సంవత్సరాల పాటు నిషేధించాలని జనరల్ బాడీ నిర్ణయించిందని సోరాబ్జీ ఇంకా ఎత్తి చూపారు మరియు వారు కోర్టులో చర్య తీసుకోవడం ద్వారా వారి సభ్యత్వాన్ని తిరిగి పొందగలిగారు, అందువల్ల, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం అప్పీలుదారుకు అభీష్టానుసారం ఉపశమనం పొందటానికి అర్హత లేదు.

9. మేము సమర్పించిన సమర్పణలను తీవ్రంగా పరిగణించాము మరియు ఉన్నత న్యాయస్థానం యొక్క డివిజన్ బెంచ్ సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులను పక్కన పెట్టడంలో తప్పు చేసిందని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. బ్రస్టు నియంత్రించే ఉప-చట్టాలు బ్రస్ట్ యొక్క ఏ సభ్యుడిని నిర్దిష్ట కాలానికి పదవిని నిర్వహించకుండా నిషేధించడానికి వీలు కల్పించవని అంగీకరించబడిన స్థానం. ఒక సభ్యుడు బ్రస్టుకు ప్రతికూలమైన కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతున్నట్లు తేలితే అందులో సూచించిన విధానానికి అనుగుణంగా సభ్యత్వాన్ని తొలగించడానికి ఉప-చట్టాలు అందిస్తాయి. మా అభిప్రాయం ప్రకారం సభ్యుడిని తొలగించే అధికారంలో బ్రస్ట్ పదవిని నిర్వహించకుండా సభ్యుడిని నిషేధించే అధికారం ఉండదు. అప్పీలుదారుని బ్రస్ట్ పదవిని చేపట్టకుండా నిషేధించే పాలక మండలి తీర్మానం చెల్లుబాటు అయ్యేది మరియు ఈ విషయం సింగిల్ జడ్జి ముందు పెండింగ్లో ఉన్నప్పుడు అమలులో ఉన్నందున, అతను తీర్మానాన్ని రద్దు చేయడంలో తప్పు చేయలేదు. ఉపశమనాన్ని రూపొందించే అధికారం ఎల్లప్పుడూ ఉన్నత అధికార రిట్లను జారీ చేసే అధికారాన్ని కలిగి ఉన్న కోర్టుకు అందుబాటులో ఉంటుంది. పూర్తి న్యాయం చేయడానికి, ఇది కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను బట్టి ఉపశమనాన్ని రూపొందించగలదు. ఇచ్చిన కేసు వాస్తవాలలో, ఒక రిట్ పిటిషనర్ అతను క్లెయిమ్ చేసిన నిర్దిష్ట ఉపశమనానికి అర్హత కలిగి ఉండకపోవచ్చు, కానీ ఇది రిట్ కోర్టుకు అతను అర్హత ఉన్న ఇతర ఉపశమనాన్ని మంజూరు చేయడాన్ని నిరోధించదు. మరింత ఆలస్యం మరియు లాచీలు కోర్టు అధికార పరిధిని అడ్డుకోవు. ఇది విచక్షణకు సంబంధించిన విషయం, అధికార పరిధికి సంబంధించినది కాదు. సింగిల్ జడ్జి సంబంధిత వాస్తవాలను గమనించారు మరియు ఆలస్యం మరియు జాప్యాల ఆధారంగా రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయడానికి నిరాకరించారు.

10. రిట్ పిటిషన్ నిష్ఫలంగా మారిందని, అప్పీలుదారుకు ఉపశమనం కలిగించడానికి ముందుకు సాగిందని సింగిల్ జడ్జి గమనించినది నిజమే. మా అభిప్రాయం ప్రకారం, అప్పీలుదారుని నిషేధించే తీర్మానం ఇప్పటికీ అమలులో ఉన్నందున రిట్ పిటిషన్ పనికిరానిదిగా మారిందని గమనించడంలో సింగిల్ జడ్జి పూర్తిగా సరైనది కాకపోవచ్చు. మా అభిప్రాయం ప్రకారం, పిటిషనర్ కోరిన ఉపశమనం ఇప్పటికే మంజూరు చేయబడినప్పుడు లేదా కొన్ని సంఘటనల కారణంగా, రిట్

పిటిషన్ లో ఉన్న సమస్యను నిర్ణయించాల్సిన అవసరం ఉండకపోవచ్చు. ఇక్కడ ప్రస్తుత కేసులో రిట్ పిటిషన్ విచారణ జరిగినప్పుడు పాలక మండలి యొక్క తీర్మానం ఇంకా అమలులో ఉంది మరియు వాస్తవానికి మరింత కాలం పాటు పనిచేయాల్సి ఉంది, అందువల్ల అప్పీలుదారు క్లెయిమ్ చేసిన ఉపశమనం పనికిరానిదిగా మారినది చెప్పలేము. విషయం యొక్క ఏ దృక్పథంలోనైనా, ఉత్తర్వు యొక్క ప్రభావం కొనసాగినందున, సింగిల్ జడ్జి ఉపశమనాన్ని రూపొందించడంలో సరైనది. పెద్ద సంఖ్యలో సభ్యులను తొలగించడంలో అప్పీలుదారు చర్య మరియు ఆర్థిక అక్రమాలు అప్పీలుదారుని 10 సంవత్సరాల పాటు పదవిలో ఉండకుండా నిషేధించే తీర్మానాన్ని ఆమోదించడానికి జనరల్ బాడీకి దుస్తులు ధరించవు, ఎందుకంటే ఉప-చట్టాల ద్వారా అలాంటి అధికారం ఇవ్వబడలేదు. ఈ చర్య స్పష్టంగా చట్టవిరుద్ధం కావడంతో, సింగిల్ జడ్జి ఆరోపించిన చర్యను పరిగణనలోకి తీసుకుని ఉపశమనాన్ని తిరస్కరించలేకపోయారు.

11. శ్రీ సోరాబ్జీ ఆధారపడిన కృష్ణ రైస్ మిల్స్ (పైన పేర్కొన్న) కేసులో ఈ కోర్టు నిర్ణయానికి సంబంధించి, కేసు వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులతో ఎటువంటి సంబంధం లేదు. ఈ కేసులో ప్రభుత్వం జారీ చేసిన సూచనను సవాలు చేసి, ఈ విషయాన్ని చేపట్టినప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆ సూచనను ఉపసంహరించుకుంటుందని అంగీకరించింది. పైన పేర్కొన్న వాటిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, రిట్ పిటిషన్ అస్పష్టంగా మారినది హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది మరియు ఆ నేపథ్యంలో హైకోర్టు కేసు యొక్క యోగ్యతలోకి వెళ్లకూడదని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. ప్రస్తుత కేసులో అప్పీలుదారుని నిషేధించే తీర్మానం ఇప్పటికీ అమలులో ఉంది, అందువల్ల, సింగిల్ జడ్జి దాని చెల్లుబాటులోకి వెళ్ళారు. అందువల్ల, ఆధారపడిన తీర్పు ప్రతివాదుల వాదనకు ఏ విధంగానూ మద్దతు ఇవ్వదు.

12. ఈ కారణాలన్నింటికీ డివిజన్ బెంచ్ యొక్క వివాదాస్పద ఉత్తర్వును కొనసాగించలేము మరియు దానిని పక్కనపెట్టి, సింగిల్ జడ్జి యొక్క ఉత్తర్వును పునరుద్ధరించడమైనది. అయితే, ఇది చట్టానికి అనుగుణంగా తన సభ్యత్వాన్ని తొలగించడానికి అప్పీలుదారుపై చర్య తీసుకోకుండా ప్రతివాదులను నిరోధించదు.

13. ఫలితంగా, డివిజన్ బెంచ్ యొక్క వివాదాస్పద ఉత్తర్వును పక్కనపెట్టి, సింగిల్ జడ్జి యొక్క ఉత్తర్వును పునరుద్ధరిస్తూ అప్పీల్ అనుమతించబడింది. కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను బట్టి, ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తర్వు ఉండదు.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.